

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 18. Qui sint effectus accusationis, seu quas obligationes, favores
vel odia causet respectu Judicis, accusatoris, accusati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

processum eundem. Marant. l. c. dicens hunc esse effectum transactionis in criminalibus, nimirum in casibus permixtis, impedire prosecutionem ejusdem processus, non verò alium initiari ad inquisitionem iudicis, vel ad instantiam tertii accusatoris & exclusionem transigentis; citatis pro hoc Bart. in l. transigere c. de transact. col. 1. in fin. Alex. ibidem & abb. inc. de his. h. t. col. fin. idemque dicens, ex mente tamen potius alterius, de casu, quo Princeps accusante offensus, & accusatione pendente generale indultum fecit de omnibus delictis, nimirum parte offensa concordata, ut tunc non obstanterali indulto iudex ex officio prosequi possit. Porro prædicta procedere quoque de transactione circa privata delicta, tradit idem n. 57. & 58. sic in specie: si passus injuriam in suam personam ante vel post accusationem remittat ei injuriam, non quidem ipse offensus, sed offensus consanguineus, possit adhuc accusare offendentem ex ea etiam speciali ratione: quod injuria facta uni, censetur facta omnibus de ejus cognatione, juxta L. lex Cornel. ff. de injur. & ibi Barth. col. 2. in pr. Verum de hoc postremo vide eundem pluribus, & dicenda à nobis paulo post.

6. Dixi quintò: in eodem foro; nam primò accusatum à seipso, & absolutum à sacerdote recepta & expletà salutari poenitentia, nil verat denuo accusari ab alio & puniri in foro externo; quia in foro conscientia facta accusatio & punitio non est ad vindictam & reipublicæ per crimen læsa satisfactionem, sed ad reconciliationem cum DEO per peccatum offenso; Unde, cum hæc accusationes & poenæ tendant ad diversos fines & effectus, una per aliam non tollitur, idque etsi à sacerdote facta absolutio esset publica; ita ex communi & certa praxi, Glof. in cit. c. de his. v. replicari. Abb. ibid. n. 3. Covar. l. c. n. 3. Clar. l. c. n. 10. Marant. l. c. n. 87. Pirh. h. t. n. 27. sic quoque per susceptionem baptismi tollitur peccatum, omnisque poena temporalis infligenda à Deo, non tamen per hoc impeditur, quo minus baptizatus accusari in foro externo possit de crimine ante baptismum commissio, & delu- per condignè puniri. Abb. l. c. n. 5. Covar. Pirh. 4. citatis. Lauterb. ad ff. h. t. §. 12. contra Felin. in cit. c. de his n. 8. & alios quosdam. Huc etiam referendum, quod tradit Marant. l. c. n. 88. nimirum quod, dum offensus in foro animæ remisit sibi illatam injuriam, possit adhuc accusare offensorem suum etiam criminaliter, sive in ordine ad poenam legitimam & vindictam publicam, eò quod censetur solum odium & rancorem, & non jus accusandi remittere. Secundò, cum plura crimina sint fori mixti, ut adulterium, usura, sacrilegium, magia, de uno eorum accusatus & punitus vel absolutus in foro Ecclesiastico, potest de eodem accusari denuò in foro sæculari & à iudice sæculari puniri, arg. c. felicitis §. per hoc quoque de poenis in 6. Covar. cit. c. 10. n. 6. limit. 11. Abb. in c. tua, de procur. Felin. in c. de his col. fin. Bald. in l. placet. c. de SS. Eccl. Marant. l. c. n. 97. Pirh. l. c. limit. 8. Reiffenst. h. t. n. 48. cum communi usu recepta; ex ea ratione: quod cum jurisdictio Ecclesiastica & sæcularis sint prorsus distinctæ & separatæ, sententia lata vi unius in uno foro, non possit impedire ferendam vi alterius in alio foro, pariendo exceptionem rei judicatae; adeoque nec poena spiritalis infligita in foro Ecclesiastico poenam temporalem infligendam in foro sæculari, & è converso; quod ipsum tamen limitant Clar. cit. q. 57. n. ult. Jo-And. in cit. c. felicitis, Covar. perh. Reiffenst. ita ut saltem procedat,

si poena infligita in uno foro fuit insufficientis & improporcionata delicto, vel poena tantum medicinalis, v. g. excommunicatio. Sic quoque duplici poena puniri potest reus à diversis iudicibus, utroque competente, dum nimirum pro eodem delicto citatus ab utroque, respectu utriusque fuit contumax eorum neutro comparando, potest ab utroque puniri poena contumaciae; in quo tamen casu non punitur duplici poena pro eodem delicto, quia revera sunt duo delicta, nempe duæ contumaciae, cum sint duo contemptus duorum iudicum, quorum unusquisque punit contemptum sibi irrogatum. Unde etiam dici nequit puniri bis pro eodem delicto. Ita Marant. n. 98. cum Bart. in L. sepulchri. ff. de sepulch. viol. & Abb. in L. quamvis ff. de in jus, voc. De cætero dum præter has exceptiones seu limitationes responsionis principalis AA. addunt & hanc, quod iteratò quis accusari possit, dum secundus accusator suam suorumque injuriam prosequitur, modò doceat, se accusationem jam ab alio factam ignorasse, juxta l. 7. §. 2. de accus. idipsum sic intelligendum videtur, si prima quoque accusatio facta de crimine publico ab aliquo, cujus offensam privatam non concernebat; nam nil verat, ut constat ex dictis, fieri accusationem à secundo, etiam si scivisset accusationem primam ab alio saltem principaliter quoque offenso factam sive criminaliter, sive civiliter. Sic consanguineus potest accusare pro injuria consanguinei, qui jam accusaverat, non quidem civiliter, sed criminaliter; accusare enim civiliter tantum potest consanguineus pro consanguineo; nisi offensum habeat in sua potestate, ut pater filium, maritus uxorem, cum tunc accusando vindicet propriam injuriam, & nomine proprio agat, adeoque pro libitu suo accusare potest, tam civiliter quam criminaliter, quod non possunt alii consanguinei collaterales, v. g. fratres, utpote quorum uno offenso, non dicitur propriè & alter offensus, sed solum dolens de injuria fratris & praten- dens interesse aliquod affectionis, ut Alex. in l. si finit. ff. de damno infecto. Ita Marant. cit. n. 60. juncto n. 61.

Quest. 18. Qui sint effectus accusationis, seu quas obligationes, favores, vel odia causet, respectu iudicis, accusatoris, accusati?

R Esp. ad primum. Effectus accusationis respectu iudicis, est obligatio, qua ille facta accusatione tenetur inchoare processum captando informationem super persona accusatoris & accusati aliisque, citando reum, quin etiam ante citationem incarcerando illum custodiæ causâ, ubi necesse est, v. g. ne is testes subornet, impediatur, terreat, vel ne fugiat, dum de fuga suspectus est; modò delictum sit grave, adsintque sufficientia indicia, & semiplena probatio commissi delicti. Clar. §. fin. q. 28. n. 2. Passerin. tribun. regul. q. 20. quos refert, Reiffenst. h. t. n. 327. effectus item accusationis respectu iudicis & quidem principalis est obligatio, quâ obligatur iudex reo legitimè convicto seu probato crimine procedere ad ferendam sententiam de infligenda poena ordinaria quidem & certa, si talis jure statuta est, aut aliâ alia extraordinaria arbitraria condignè. Pirh. h. t. n. 37. cum Hostiensis in summa h. t. n. 12. & Zoëfio in comment. h. t. n. 9. si enim ad hæc tenetur iudex facta sibi denunciatione delicti, de qua loquuntur citati AA. multò magis tenebitur ad ea, facta sibi accusatione, utpote fortius urgente inchoa-

Inchoationem & prosecutionem, & absolutionem per sententiam.

2. Resp. ad secundum, effectus accusationis respectu accusatoris est, quod si facta accusatione teneatur delictum probare probatione plena, uti expressè statuitur *l. fin. c. h. t. & can. 2. caus. 2. q. 8. Lauterb. h. t. n. 19.* quod ubi non fecerit, quam poenam incurrat, dictum est supra, uti etiam quando ab inchoata accusatione desistere possit; plures accusationis criminalis effectus, utpote denunciationi iudiciali, & inquisitioni communes ob easdem rationes & textus juris, qui & harum meminerunt, & quidem frequentius & expressius, uti videbimus in duobus cap. seqq.

Quest. 19. Accusatore non probante vel se absentante, vel mortuo, & reo interim infamato, qualiter procedere debeat iudex?

1. Resp. primo: Accusatore vel denunciante non probante objectum crimen, dum accusatus antecederet infamis fuit, nec per talem accusationem, utpote desitutam probatione, puniendus est, sed absolvendus, ut nec desuper amplius gravandus. Ubi etiam dum objecto crimine non apparet, qui crimen probare possit aut velit. Host. in *c. acced. h. t. §. si vero coll. ult. Pirh. h. t. n. 95. arg. c. 46. §. fin. de appell. & c. 7. de concess. prebend.* Unde, si quis post objectum crimen non probatum petat mitti in possessionem beneficii sibi collati, in hanc immitti debet, non obstante illa objectione. Secus est, si legitime electo nondum confirmato obijciatur crimen: hic in dicto casu non statim confirmandus est, cum is ante confirmationem non habeat jus in beneficio, sicut habet is, cui beneficium collatum; ita fere Pirh. *l. c.* Nihilominus tamen, dum objecto crimine, obijcenti deficit probatio, ei indicendam purificationem, ut infamia purgetur, in qua si defecerit, imponendum ei, etiam jam proviso de beneficio perpetuum silentium, uti è contra etiam excipienti de crimine; quod si reus purgaverit infamiam, eum contra quem exceptum, condemnandum in sumptus, tradit Pirh. *l. c.* quem loqui credo de infamia tali, qualis eidem per talem criminis objectionem causata est.

2. Resp. ad secundum & tertium: Ex quo post ceptam accusationem, non apparet transactio, nec remissio accusatoris, sed stat in suspensio causa propter ejus absentiam, iudicem debere substituere virum unum idoneum in locum absentis accusatoris, qui causam ejusdem prosequatur in terminis, in quibus reperitur, ut ita iudex, quam citius potest, procedat ad processus definitionem per condemnationem, non impunita manente accusatoris contumacia in non-comparendo; tradit Marant. *p. 6. de inquisit. n. 81.* juxta constitutiones regni, credo Neapolitani. Addens quoque juxta easdem in casibus, in quibus non vertitur interesse fisci propter aliquam poenam, licere accusatori impunè desistere, antequam accusatus compareat; verum de jure communi potius dicendum videtur, quod idem dicit *l. c.* de casu, quo pendente accusatione moritur accusator, nimirum in omni crimine, in quo intervenit accusator, & pendente accusatione in iudicium deducta moritur, iudicem procedere debere ex officio, prosequendo processum per viam inquisitionis, ne delicta maneant impunita, ut habet *ait c. 1. & 2. de col. deteg. & ad hoc teneri vult Barr. in l. inter accusatorem. ff. de publicis judi-*

cis. Ubi is tenet idem ob similitudinem de accusatore absente.

Quest. 20. Accusatio quibus modis cesset seu extingatur ante latam sententiam irrogatamque poenam?

1. Resp. primò per mortem accusatoris actio criminalis, ante latam sententiam, ita ut hæredes ipsius eam prosequi nequeant. Clar. *§. fin. q. 51. n. 10. Pirh. h. t. n. 46. juxta l. 3. §. fin. h. t.* sed neque alii, nisi forte dicere velles, conformiter ad id, quod paulò ante retuli ex Marant. de accusatore contumaciter se se absentante; quòd nimirum in hoc casu iudex substituere possit alium, qui accusationem prosequatur in iisdem terminis, de quo tamen jus commune nihil. Dum autem iudicem in hoc casu ex officio suo prosequi debere accusationem dicit Pirh. *l. c.* citante *l. penult. ff. de publicis judic.* & Clar. ubi ante *n. 9. & 11.* id ita intelligendum, non ut prosequatur ceptam accusationem pergendo accusare, ut patet, cum accusare non competat iudici, sed per viam inquisitionis ad finendum processum.

2. Secundò cessat per mortem delinquentis quòd ad poenam corporalem, utpote quæ vi illius etiam probare exigi non potest ab ejus hæredibus, juxta *l. de functo. de publ. judicis;* juncta *L. 1. & seq. si reus vel accus. mort.* ita Clar. *n. 12.* dicens esse commune, & Pirh. *l. c.* Dicitur autem: quòd poenam corporalem, nam dum agitur ad poenam pecuniariam, distinguendum ita, ut si agatur criminaliter ex delicto ad poenam confiscationis omnium bonorum, aliàmque pecuniariam fisco applicandam, actio criminalis reo mortuo, etiam post litem cum defuncto contestatam, ante tamen sententiam condemnatoriam ad talem poenam, non transeat ad vel contra hæredes defuncti, ex ea ratione, quòd actio poenalis ex delicto vel quasi delicto descendens auctorem tantum insequitur. *L. 23. §. hanc actionem ff. ad l. Aquil. §. de perpet. & temp. act.* Quamvis & sint quædam delicta v. g. læsæ majestatis, hæresis & in quibus etiam accusato mortuo ante litem contestatam procedi possit contra ejus hæredes, ut bona illius fisco vindicentur. Farin. *pr. crim. p. 1. t. 1. de inquisit. q. 10. n. 38. Clar. cit. q. 51. n. 13. Pirh. l. c.* juxta *L. ex judicior. ff. h. t.* Si verò agatur civiliter ad poenam pecuniariam parti læsæ persolvendam, actio poenalis illa transit ad hæredes, si lis cum defuncto fuit contestata, etsi condemnatio rei nondum fuerit secuta, quia is mortuus est causa principali pendentes ita Pirh. *l. c.* citans eand. *L. ex judiciorum.* & *Glos. ibi V. poena & v. secuta,* citato Giphano. in *§. non autem. Inst. de perpet. & temp. act.* cò quòd litis contestatio sit quidam quasi contractus, & veluti novet priorem obligationem & transmutet in aliam, ac ita faciat, ut actio poenalis jam non sit ex delicto, sed ex contractu nasci videatur; actiones autem ex contractu vel quasi contractu dentur etiam contra hæredes. De cætero reo mortuo post sententiam condemnatoriam quolibet poena pecuniaria transit ad hæredes illius; Pirh. *l. c.* cum Farin. *l. c. n. 45.*

3. Tertio Accusatio criminalis regulariter & ordinariè finitur seu extinguitur per præscriptionem 20. annorum lapsorum à die commissi criminis, *L. querela. c. ad L. Cornel. de falsis.* Farin. *l. c. n. 1. Pirh. cit. n. 46.* Dixi regulariter, quædam enim criminalia seu actiones criminales præscribuntur seu tolluntur breviori tempore, quàm 20. annorum. Farin. *n. 15. & seq. Zacc. in ff. h. t. n. 28. Pirh. l. c.* Actiones